

Posudek oponentky na diplomovou práci

Název práce: Pracovní zkušenosti osob se schizofrenií
Autorka: Bc. Matěj Nykl
Vedoucí: doc. Mgr. Kateřina Zábrowská, PhD.
Oponentka: Mgr. Ivana Šípová, Ph.D.

PŘÍNOSNOST prezentované diplomové práce lze spatřovat především v provedení kvalitativního výzkumu, který se zaměřuje na specifika pracovní zkušenosti lidí se schizofrenií a kvalitativně tak pojmenovává možné bariéry a s tím související prožívání těchto zaměstnanců. Práce je postavená na poměrně rozsáhlé rešerši, která je zajisté rovněž kvalitou práce.

PO FORMÁLNÍ STRÁNCE předložená práce obsahuje 109 stran textu včetně seznamu literatury a 3 příloh. Seznam literatury čítá přes 140 titulů, zčehož se ve většině případů jedná o recenzované vědecké publikace v anglickém jazyce, část tvoří weby či dokumenty institucí. Práce je rozdělena do 2 teoretických a 4 empiricky zaměřených základních kapitol, opatřených samostatným úvodem a závěrem.

TEORETICKOU ČÁST autor rozdělil do dvou velkých celků, přičemž v jenom se věnuje klinickému popisu schizofrenie, diagnostickým kritériím a léčbě. Ve druhé kapitole pojednává o specifikách práce lidí s tímto duševním onemocněním.

Mezi silné stránky teoretické části práce lze bezesporu zařadit:

- Velmi rozsáhlé review k tématu pracovního zařazení lidí se schizofrenií, které pojímá nejenom z psychologické, ale také zdravotní a sociální perspektivy.
- Čtivost odborného textu.
- Návaznost kapitol a podkapitol a optimální šíře i hloubka jejich zpracování.

Limity teoretické části spočívají především ve formálních nedostacích a chybách v citacích.

- Např. (Tripathi, Kar & Shukla, 2018) citace dle APA 7 definuje při 3 a více autorech tento formát: (Tripathi et al., 2018), tato chyba se opakuje i u dalších citací
- Některé citace mají zcela odlišný formát, např. (Reddy, Llerena a Kern, 2016)
- Seznam citovaných zdrojů je také plný formálních nedostatků (s ohledem na APA) a téměř všem zdrojům chybí doi či ISBN/ISSN.
- V textu se vyskytuje také několik překlepů či slovních spojení bez mezer, např.
 - o dlouhodobě *se to daří se to* pouze malé části z nich (Anotace, str.4)
 - o schizofrenií poskytuje, finančních problémů
 - o *vzhledk* k variabilitě (str. 16)

V EMPIRICKE ČÁSTI autor kvalitativně zkoumal subjektivní zkušenost lidí se schizofrenií na pracovním trhu.

Mezi silné stránky této části lze zařadit:

- vhodně zvolenou formu analýzy dat prostřednictvím interpretativní fenomenologické analýzy
- Nejsilnější kapitolou této části jsou bezesporu výsledky a jejich zpracování.

Ve empirické části lze narazit také na několik limitů:

- Pokud se autor rozhodl vysvětlit termín „narátor“ v poznámkách pod čarou, doporučila bych toto vysvětlení udělat u prvního výskytu tohoto slova
- Autorovi bych doporučovala držet se předepsané struktury IMRaD či jiné, dle které budou jednotlivé části obsahovat to, co se v nich očekává. Autor např. v podkapitole k výzkumnému souboru (která by měla obsahovat výběr z populace, kritéria pro zařazení do vzorku a očekávaný počet narátorů) zároveň uvádí část průběhu výzkumu (a na další část potom odkazuje na následující podkapitolu). Následně potom v proceduře popisuje výběr z populace. Nebo u výzkumného osuboru uvádí informaci k anonymizaci dat, kterou bych ale očekávala spíše v sekci o etice.
- Autorovi také doporučuji rozlišovat mezi Etickou komisí a Komisí pro etiku ve výzkumu.
- Opět se i v této části vyskytují překlapy (Když jsem unavenej, přijdou hlasy), nesprávné skloňování či slova, která do věty nepatří (někteří volí strategii *tuto* skrývání diagnózy).
- Autorovi bych rovněž doporučila rozšířit diskusi a opět jí rozčlenit do (alespoň) tří částí – shrnutí výsledků, silné stránky a limity výzkumu a doporučení pro další výzkum. Aktuálně poslední dvě části jeho diskusi schází.

OTÁZKA

Autor ke konci teoretické části práce uvádí: Jak ilustrují Marwaha a kol. (2007) ve svém mezikulturním výzkumu, míra zaměstnanosti osob se schizofrenií se liší nejen mezi jednotlivými státy (Německo, Francie a Británie), ale dokonce mezi jednotlivými regiony jediného státu.

- Jsou někde dohledatelná konkrétní procenta zaměstnanosti lidí se schizofrenií?
- Rozlišují tyto statistiky, zda jsou všichni lidé se schizofrenií zaměstnatelní?
- Napadá autora způsoby, jak by psychologové mohli zaměstnanost lidí se schizofrenií podpořit na úrovni jednotlivce (tj. jak podpořit klienta, který dochází na terapii?)

CELKOVĚ je třeba říci:

- Autor předložil práci, ve které poměrně originálně zpracoval téma, které bylo doposud zkoumáno pouze okrajově.
- Udělal rozsáhlou rešerši, kterou prokázal svoji odbornou znalost problematiky.
- Realizoval jedinečný kvalitativní výzkum, ve kterém definoval klíčová témata zaměstnatelnosti lidí se schizofrenií.
- Jediným limitem práce je opomenutí APA standardů pro formát citací, referencí v textu

a struktury kvalitativní výzkumné zprávy, čímž práce zbytečně ztrácí na kvalitě.

Předloženou práci **DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ** a navrhuji **HODNOCENÍ VELMI DOBŘE**.

V Praze 17. května 2024

Mgr. Ivana Šípová, Ph.D.